

PLAN VAN AANPAK

**Pilot Bedrijventerreinen
Hoendiep Groningen**

Inhoudsopgave

Algemeen	3
2. Bedrijventerrein Hoendiep	3
3. Aanpak	4
3.1 Objectieve meting middels schouw op het bedrijventerrein	4
3.2 Subjectieve meting middels online tool	7
3.3 Werksessie met de stakeholders	7
4. Advies maatregelen	9
Maatregel 1: Herijken afspraken met de gemeente	9
Maatregel 2: Afvalvoorzieningen	10
Maatregel 3: Communicatie – Periodieke afstemming	13
Maatregel 4: Communicatie – bekendheid geven aan het meldpunt	14
Maatregel 5: Communicatie – Aandacht voor de werkzaamheden van Cosis	15
Maatregel 6: Evaluatie door 1-meting	16
Maatregel 7: Borging – Convenant Schoon Bedrijventerrein	17
Maatregel 8: Gebiedsadoptie door ondernemers	18
5. Planning	19
6. Conclusie	19

Algemeen

Vanuit de bedrijventerreinen komt bij Nederland Schoon steeds vaker de vraag binnen voor ondersteuning voor een schoon bedrijventerrein. Op veel van deze bedrijventerreinen zijn parkmanagers actief die verantwoordelijk zijn voor het algehele beheer van de openbare ruimte. Gemeenten hebben in veel gevallen minder contact met deze bedrijventerreinen. Nederland Schoon is een pilot gestart om te onderzoeken of de gemaakte 'Aanpak bedrijventerreinen' succesvol kan worden uitgevoerd waarbij bedrijventerreinen volgens een vast stappenplan komen tot een eigen Plan van aanpak om het bedrijventerrein schoon te maken en te houden.

De pilot vindt plaats op de volgende 4 bedrijventerreinen:

- Hoendiep in Groningen
- Graan voor Visch in Haarlemmermeer
- BedrijvenStad Fortuna in Sittard
- Bedrijventerrein Mars in Zutphen

Op deze terreinen werken we volgens de volgende aanpak:

1. Objectieve meting middels schouw op het bedrijventerrein
2. Inzet van het schoonhostteam
3. Subjectieve meting middels gemakkelijke online tool
4. Gesprek met stakeholders
5. Opstellen gezamenlijk plan van aanpak
6. Uitvoering plan van aanpak
7. 1-meting en eventueel 2- meting
8. Evaluatie

Als de aanpak binnen de pilot een succes is, willen we de aanpak breder verspreiden zodat andere bedrijventerreinen hier ook gebruik van kunnen maken. Binnen de pilot is Stichting CLOK projectpartner. Zij hebben kennis, kunde en veel ervaring met het werken met parkmanagers op bedrijventerreinen. Gezamenlijk werken we aan een effectief plan van aanpak waarbij het schoon maken en houden van het winkelgebied en bedrijventerrein centraal staat!

2. Bedrijventerrein Hoendiep

Zoals gesteld is Bedrijventerrein Hoendiep één van de pilot-locaties om volgens een vast stappenplan te komen tot een eigen plan van aanpak om het bedrijventerrein schoon te maken en te houden.

Hoendiep is een bedrijventerrein en woonboulevard aan de westkant van de stad Groningen. Het terrein heeft een oppervlakte van 36 hectare en kenmerkt zich door de vele retailondernemers. Zoals diverse woonwinkels, maar ook een sportschool, de gemeentelijke milieustraat en een fastfoodlocatie. Eerder zijn al afspraken met Cosis (sociale hulpverlener) gemaakt over het schoonhouden van het terrein. Dit heeft al mooie resultaten opgeleverd, maar het kan en moet nog beter.

3. Aanpak

In eerste instantie hebben we informatie verzameld. Dat gebruiken we als input voor de werksessie met de stakeholders. Er is een 0-meting gehouden en een enquête afgenomen onder de bedrijven op het terrein.

3.1 Objectieve meting middels schouw op het bedrijventerrein

Op Bedrijventerrein Hoendiep zijn 20 meetlocaties geprikt die volgens CROW-beeldkwaliteit zijn geschouwd in november 2020. Op iedere locatie wordt een viertal beeldmeetlatten gemeten (zwerfafval fijn op verharding en zwerfafval grof op beplanting, gras en verharding). Op zwerfafval grof (zowel beplanting, gras als verharding) zijn stukstellingen uitgevoerd. Daarnaast is op iedere meetlocatie een fractietelling uitgevoerd op fastfood, kunststoffen, reclamemateriaal en peuken. Voor de meting zijn beheer- en onderhoudsgegevens opgevraagd.

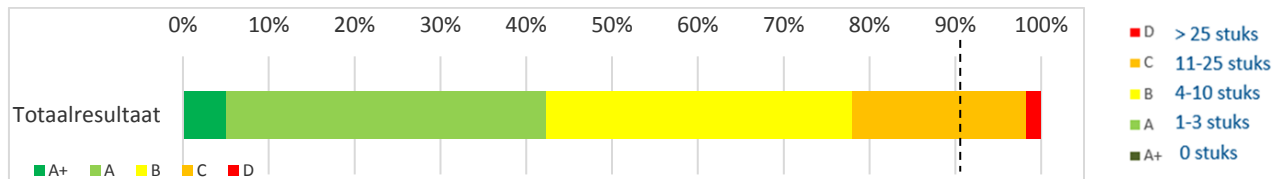
Kaart 1: de meetlocaties van de 0-meting

Het totaalresultaat laat het aandeel behaalde CROW-kwaliteitscores zien in figuur 2. De betekenis van de CROW scores is als volgt:

Score	Aantal
A+	0 stuks zwerfafval per meetvak
A	1 – 3 stuks zwerfafval per meetvak
B	4 - 10 stuks zwerfafval per meetvak
C	11 – 25 stuks zwerfafval per meetvak
D	> 25 stuks zwerfafval per meetvak

Resultaat

Het totaalresultaat voor Hoendiep is een C kwaliteit. De verschillende scores van de meetlocaties worden bij elkaar opgeteld. Volgens de CROW-methodiek wordt het behaalde kwaliteitsniveau bij 90 procent afgelezen.

Figuur 2: de verdeling van de CROW scores.

De CROW scores + stukstellingen per meetlocatie zijn te zien in figuur 3. De locaties waar het meeste zwerfafval is aangetroffen zijn de parkeerplaatsen rondom de McDonald's. Wat opvalt is dat er veel fijn zwerfafval is aangetroffen op de zogenoemde verblijfslocaties. In dit geval bij de bushalte, het tankstation en de parkeerplaatsen.

Figuur 3: de CROW scores per beeldmeetlat per locatie inclusief stukstellingen op grof

Figuur 4 geeft de fractietellingen op fastfood, kunststoffen, reclamemateriaal en peuken weer.

Fastfood

De locaties waar gemiddeld veel fastfoodverpakkingen zijn waargenomen concentreren zich in de Zuidoosthoek van het bedrijventerrein. Op de parkeerplaats van de xxxx zelf valt het mee (2 stuks), maar juist wat verder daaromheen is veel fastfood waargenomen. Vooral tussen de auto's zijn de fastfoodverpakkingen zichtbaar (moeilijk bereikbare plaatsen).

Kunststoffen

De fractietellingen van de kunststoffen liggen meer verspreid over het industrieterrein. Er zijn twee plaatsen aan te wijzen die relatief veel kunststoffen laten zien, namelijk bij het tankstation en de parkeerplaats Diamantlaan (NW).

Reclamemateriaal

Reclamemateriaal is slechts eenmaal aangetroffen

Peuken

Er zijn drie plaatsen aan te wijzen die aanzienlijk slechter scoren dan de rest van de meetlocaties:

- Tankstation
- Parkeerplaats Beter Bed
- De hoek van KwikFit en Prontonstraat

Figuur 4: de fractietellingen per locatie.

3.2 Subjectieve meting middels online tool

Naast de objectieve meting is ook naar de mening van de ondernemers gevraagd over hoe schoon zij hun omgeving ervaren. Dit is gedaan door het uitzetten van een korte en gemakkelijke online enquête in november en december 2020. De volgende 4 vragen zijn aan hen gesteld:

1. Hoe tevreden ben je in het algemeen over hoe schoon het is?
2. Hoe belangrijk vind je het schoonhouden van het bedrijventerrein?
3. Hoe verantwoordelijk voel jij je voor het schoonhouden van het bedrijventerrein?
4. Hoe verantwoordelijk voelen de collega ondernemers / overige gebruikers zich voor het schoonhouden van het bedrijventerrein?

Op basis van een 5 puntenschaal (1 = Heel negatief, 5 = Heel positief) konden de vragen worden beantwoord. Onderstaande figuur is een weergave van de resultaten.

Figuur 5. Resultaten enquête

Conclusie

Men is niet tevreden over hoe schoon het is op het terrein, maar vindt het wel heel erg belangrijk. De respondenten voelen zich verantwoordelijk voor een schoon bedrijventerrein, maar vinden ook dat de collega-ondernemers de verantwoordelijkheid nog beter kunnen nemen.

De resultaten van zowel de objectieve meting als de subjectieve meting zijn als input gebruikt voor het stakeholdersoverleg.

3.3 Werksessie met de stakeholders

Op 15 april 2021 vond het stakeholdersoverleg plaats. Vertegenwoordigers van de ondernemersvereniging, het parkmanagement, lokale ondernemers en de gemeente waren aanwezig. In dit overleg is op basis van de resultaten uit de objectieve- en subjectieve meting input verzameld voor het plan van aanpak. De volgende vragen stonden in het overleg centraal:

- Wat vind jij het opvallendste resultaat?
- Wat is volgens jou het grootste probleem vanuit de resultaten?
- Waar liggen de quickwins?
- Wat zou jij (of jouw organisatie) kunnen doen in de aanpak?

De wil vanuit alle aanwezige partijen om het terrein schoon te maken en te houden is aanwezig. De belangrijkste knelpunten en oplossingsrichtingen die in het overleg naar voren kwamen zijn:

Knelpunten

- Niet of nauwelijks afvalvoorzieningen op het terrein
- Eerdere afspraken met de gemeente worden niet nageleefd (o.a. kwaliteitsniveau en bestemming retail gebied)
- Door de avondklok is het probleem met samenscholing op het terrein groter geworden
- Het zwerfafval concentreert zich met name op moeilijk bereikbare plekken, bijvoorbeeld op de parkeerplaatsen
- Op maandagochtend ligt er veel zwerfafval, met name achtergelaten (fastfood) verpakkingen
- Op het Hoendiep hebben we te maken met verschillende eigenaren van het terrein.

Mogelijke oplossingen

- Het herijken van afspraken met de gemeente. Gesprek met de gemeente inplannen
- Afvalvoorzieningen plaatsen (afvalbakken, blikvangers, holle bolle Gijs)
- Meer aandacht generen voor het meldpunt. Zodat mensen makkelijker en sneller zwerfafval kunnen melden. Op dit moment is dat het 06-nummer van xxxxx
- Binnenkort verhuist Cosis naar een andere locatie op het terrein. Dat biedt meer mogelijkheden om vaker en sneller zwerfafval op te ruimen. Met name op maandagochtend. xxxxx vragen wanneer de verhuizing is.
- De groenbeheerders en onderhoudsdienst vragen of eerst het zwerfafval (bruine fastfoodzakken) uit de groenstroken kunnen halen voordat er gemaaid wordt.
- Bezoekers en ondernemers wijzen op eigen verantwoordelijkheid
- De bedrijvenvereniging is bereid om afvalvoorzieningen te legen, als de gemeentevoorzieningen plaatst.
- Vastgoedeigenaren zijn bereid om afvalvoorzieningen toe te staan op parkeerplaatsen in eigendom
- Cosis meer in het zonnetje zetten, uitstralen dat er ook al mooie stappen gemaakt zijn. Iets doen met het door Cosis verzamelde afval?

4. Advies maatregelen

Aan de hand van de resultaten uit de 0-meeting, de enquête en de werksessie komen we tot de volgende aanbevelingen voor een schoon Hoendiep. Er zijn in totaal 8 maatregelen/adviezen benoemd. De maatregelen gaan over nieuwe afspraken maken, nieuwe voorzieningen en in te zetten communicatiemiddelen.

Maatregel 1: Herijken afspraken met de gemeente	
<i>In het Stakeholdersoverleg is als belangrijkste punt naar voren gekomen het herijken van afspraken met de gemeente en dat er geen afvalvoorzieningen op het terrein staan.</i>	
Facilitator	Parkmanager en bestuur
Acties en betrokkenen	<p>Gesprek met de gemeente over:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het plaatsen van afvalvoorzieningen- Of er een plaatsingsplan (locatie, model, volume, enz.) nodig is. Zie maatregel 2A.- Welk kwaliteitsniveau gehanteerd wordt voor het bedrijventerrein inclusief de woonboulevard.- In het verlengde daarvan aanvullende afspraken maken over de rol/ extra inzet van de wijkpost op het terrein.- Instructies voor de mensen van de buitendienst die de groenstroken maaien. Of afstemming met Cosis, dat er pas gemaaid wordt nadat het zwerfafval is opgeruimd.- Hoe om te gaan met de ruimte rondom de bushalte?
Wat zijn de (geschatte) kosten?	Uren betrokkenen
Planning	Zo spoedig mogelijk, realisatie zomer 2021

Maatregel 2: Afvalvoorzieningen

Om de 'basis op orde' te brengen is het aan te raden het terrein te voorzien van een aantal strategisch geplaatste afvalvoorzieningen.

2A. Plaatsingsplan	<p>Om te zorgen dat de afvalvoorzieningen op de meest optimale manier worden ingezet kan er eerst een afvalbakkenplan opgesteld worden. Indien stakeholders dit wenselijk achten adviseren wij om dit uit te besteden aan een regionaal bureau. Mocht er geen regionaal bureau voorhanden zijn kan Nederland Schoon een lijst aanleveren met bureaus die dit kunnen verzorgen.</p>
2B. Inzet afvalvoorzieningen	
Opdrachtgever en uitvoerende partij(-en)	Gemeente en parkmanager
Acties	<p>Een snelle oplossing zou zijn om voorzieningen te plaatsen op de parkeerterreinen.</p> <p>Mogelijke opties: Bammes capitole 60 liter in een opvallende kleur (bijvoorbeeld lichtgroen) en een klep tegen vogeloverlast. Voor meer tips zie: nederlandschoon_infographic_afvalbakken.pdf</p> <p>Dit zijn herkenbare afvalbakken en relatief makkelijk te legen voor Cosis. Qua volume zou een 240 liter minicontainer ook een optie zijn, mits dit door Cosis te legen valt. Daarnaast zijn blikvangers of een afvalbak met fun element aan te bevelen. Bijvoorbeeld met oplichtend ledlicht zodra er iets in wordt gedaan zodat de bakken ook nog opvallen in het donker. Er zijn tegenwoordig sensors beschikbaar om de vulgraden van de afvalbakken te meten.</p>

	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>Bammens capitole</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>240 liter container</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>afvalbak met fun element (licht) valt ook op in het donker</p> </div> </div> <p>Peukenvoorzienigen</p> <p>Eventueel peukenvoorzienigen plaatsen bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tankstation • Parkeerplaats Beter bed • De hoek van Kwikfit en Prontonstraat <div style="text-align: right;"> </div> <p>Homepage Droppit Groningen (droppit-groningen.nl)</p> <p>(samenwerking met Groningen Schoon Dankzij Mij)</p>
<p>Wat zijn de (geschatte) kosten?</p>	<p>Hangt af van de in te zetten voorzieningen, de bedrijvenvereniging heeft aangegeven budget te hebben voor het legen van de voorzieningen. De Gemeente kan de voorzieningen eventueel bekostigen uit de Zwerfafvalvergoeding afhankelijk van de jaarplannen die de gemeente heeft ingediend.</p>
<p>Planning</p>	<p>Zomer 2021</p>
<p>Communicatie</p>	<p>Communicatie op de grond en eventueel met borden (signing) richting de afvalbak om bezoekers te wijzen op de dichtsbijzijnde afvalbak.</p>

Communicatie op de afvalbak, Nederland Schoon heeft
voorbeeldmateriaal beschikbaar

Maatregel 3: Communicatie – Periodieke afstemming

Om ervoor te zorgen dat er continuïteit komt in het uitvoeren van de afspraken en monitoring hiervan is het raadzaam om in ieder geval voor de komende 2 kwartalen periodiek (bv eens per 2 maanden) een afstemmingsoverleg te houden. Dit gesprek kan worden gecoördineerd en gefaciliteerd door de parkmanager. Daarnaast wordt geadviseerd om eens per jaar een stakeholdersoverleg te organiseren.

Facilitator	Parkmanager
Wie zijn betrokken bij de uitvoering?	Nader te bepalen
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Afstemmingsoverleg ter bewaking van de resultaten• Doorspreken voortgang
Communicatie	Terugkoppeling
Wat zijn de (geschatte) kosten?	Uren parkmanager
Planning	Periodieke afstemming: vanaf Q2 2021, tweemaandelijks

Maatregel 4: Communicatie – bekendheid geven aan het meldpunt

Cosis (dient al als meldpunt voor vragen, opmerkingen en meldingen rondom zwerfvuil. Maar dit is nog niet bij iedereen bekend.

Facilitator	Parkmanager
Wie zijn betrokken bij de uitvoering?	Cosis en de ondernemers
Doel	Het meldpunt breder onder de aandacht brengen.
Communicatie	Terugkoppeling in het afstemmingsoverleg
Wat zijn de (geschatte) kosten?	Uren Cosis
Planning	Vanaf Q2 2021

Maatregel 5: Communicatie – Aandacht voor de werkzaamheden van Cosis

Er zijn al mooie stappen gezet met het inzetten van Cosis. Nu is het tijd om dit uit te stralen. Dit kan bijvoorbeeld met een schoonbord op het terrein van de toppers in actie. Het frame van het schoonbord kan eventueel gemaakt worden van het ingezamelde afval.

Facilitator	Parkmanager en Cosis
Wie zijn betrokken bij de uitvoering?	<p>Cosis, wellicht is het een idee om aansluiting te zoeken met Groningen schoon dankzij mij. Het programma van de gemeente wat al veel vrijwilligers in het zonnetje zet.</p> <p><i>Greenpac een initiatief van Hogeschool Stenden kan dit mogelijk in 3D printen.</i></p>
Communicatie	<p>Schoonbord op het terrein, publiciteit in de pers. Aankondiging via media en vieren van successen.</p> <p>Een schoonbord met foto van Cosis of tekst met positieve schoonboodschap. Ook om bezoekers te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid</p>
Wat zijn de (geschatte) kosten?	€xxx tot €xxxxx
Planning	Vanaf Q2 2021

Maatregel 6: Evaluatie door 1-meting

Na een half jaar wordt er een 1-meting uitgevoerd. Hierin wordt getoetst of de getroffen maatregelen effectief zijn geweest. Deze meting is onderdeel van de pilot. Na de 1-meting zou de reguliere monitoring van gemeente Groningen (monitoring minimaal vanuit de Zwerfafvalvergoeding) ingezet kunnen worden om te blijven volgen.

Facilitator	Nederland Schoon
Wie zijn betrokken bij de uitvoering?	Parkmanager, bedrijvenvereniging, xxxxx, Gemeente en Nederland Schoon
Doel	Toetsing van het effect van de maatregelen
Communicatie	Via het afstemmingsoverleg. De resultaten zullen gebruikt worden in een kennisdocument van Nederland Schoon
Wat zijn de (geschatte) kosten?	Onderdeel van de pilot
Planning	Q3-Q4 2021

Maatregel 7: Borging – Convenant Schoon Bedrijventerrein

Geadviseerd wordt om een convenant met de stakeholders op te stellen waarbij de gemaakte afspraken uit o.a. maatregel 1 over beheerniveau, maatregelen en opruimmomenten voor de komende jaren worden vastgelegd. Het convenant is een mooi instrument om de mix van in te zetten middelen vast te leggen.

Facilitator	Gemeente en bestuur
Wie zijn betrokken bij de uitvoering?	Alle stakeholders; Gemeente, Cosis, bedrijvenvereniging, xxxxx. Nederland Schoon heeft voorbeelden beschikbaar en kan de parkmanager in contact brengen met ervaringsdeskundigen.
Wat zijn de (geschatte) kosten?	Nader te bepalen
Planning	Q3-Q4 2021
Communicatie	Positieve publiciteit

Maatregel 8: Gebiedsadoptie door ondernemers

Nadat de basis op orde is gebracht zou er nogmaals aandacht voor gebiedsadoptie door de ondernemers gevraagd kunnen worden. Tot nu toe zijn er zo'n 18 gebieden op het Hoendiep geadopteerd. Ondernemers maken het gebied rondom hun bedrijf frequent, zichtbaar schoon, adopteren hun gebied en zetten dit digitaal op de kaart. Dit is te stimuleren met een oproep via de mail of via de postercampagne. De kern van de schoonboodschap wordt:

- MVO
- Schonere omgeving levert meer op
- Regelgeving 25 meter – APV

Welke materialen zijn aanwezig en welke niet?	Kaart https://www.supportervanschoon.nl/wat-kun-ijj-doen/met-je-bedrijf/ is aanwezig. Concept uitnodigingsteksten zijn aanwezig.
Wie zijn betrokken bij de uitvoering?	Parkmanagement is trekker en krijgt ondersteuning vanuit Nederland Schoon.
Wat zijn de (geschatte) kosten?	Uren
Planning	Q3
Communicatie	<p>Uitstalen dat je een schone omgeving belangrijk vindt, levert veel bewustwording en goodwill op. Laat ook offline zien dat dit belangrijk is. Bijvoorbeeld met een Postercampagne voor de deelnemende bedrijven. Zie voorbeeld. Eventueel kan het meldpunt ook op de poster benoemd worden.</p>

5. Planning

Richting de 1-meting aan het einde van het jaar raden we aan om de volgende planning aan te houden:

Advies/Maatregel	Planning
1. Herijken afspraken gemeente	Q2
2. Basis op orde; afvalvoorzieningen	Q2 en Q3
3. Communicatie; periodieke afstemming	Tijdens pilot periode
4. Communicatie; meldpunt	Q2
5. Communicatie; aandacht Cosis	Q2 en Q3
6. Een-meting	Najaar, na implementatie maatregelen
7. Schoonconvenant	Q2 en Q3
8. Gebiedsadoptie door ondernemers	Q3

6. Conclusie

Er zijn al mooie stappen gezet, maar op een aantal onderdelen kan het nog beter. Het is nu tijd op door te pakken. Met het uitvoeren van de genoemde maatregelen zetten de betrokkenen flinke stappen in het realiseren van een schoon winkelgebied en bedrijventerrein. Door samenwerking en inzet van alle stakeholders kan het Hoendiep echt een voorbeeldfunctie vervullen in de regio Groningen.

Voor meer informatie over de aanpak en de resultaten: Rinze van der Born – regiomanager Nederland Schoon
rvanderborn@nederlandschoon.nl